Ovládne svět home

Spousta lidí se nadšeně přesunula pracovat domů a teď se pomalu vracíme do starých kolejí. Skoro. Třeba společnost Twitter rozhodla, že jejich lidé už doma můžou zůstat napořád. Jak dlouho nám ale radost z domácího kanclu vydrží?

Nedávné nestandardní období přineslo i nové výzvy...

Nový způsob práce nemusí být tak snadný, jak se na první pohled možná zdá.

Změna potěšila nejen spoustu lidí.

Společnost Twitter ale nebyla jedinou, i firmy jako Facebook a Google oznámily, že dovolí home office až do konce roku. Když ovšem pomine prvotní nadšení, že můžeme pracovat v pyžamu, jít o přestávce se psem na procházku nebo si na videohovor obléknout slušně jenom horní polovinu těla, objeví se i negativní stránka velké změny: lidé se doma často cítí izolovaní a mnohým chybí motivace, pokud nejsou obklopeni spolupracovníky. Postrádáme lidskou společnost: všechno to každodenní sdílení, drby v kuchyňce nebo fakt, že nám kolegyně pochválí nové šaty. Chceme se vídat s oblíbenými lidmi, být součástí naší skupiny.

Mnoho šéfů firem si tak muselo a musí položit otázku, jak spolupracovat, když jejich týmy nejsou spolu. Jisté je, že pandemie změnila zažité způsoby práce a budování pracovní kultury, udržování produktivity a zapojení zaměstnanců. Všechno je náročnější než jindy, ale nemusí to tak být.

Jasně se domluvte. Jsme svědky boření různých mýtů, mimo jiné i toho o větší efektivitě práce z domova. Podle výzkumů některých odborníků se totiž ukázalo, že dlouhodobý home office může snižovat výkonnost pracovníků – údaje z různých zdrojů se sice rozcházejí v tom, zda se jedná o desetinu nebo o třetinu, ale pořád je třeba s tím počítat. Co je důvodem? Na home office se letos musely rázem přesunout celé týmy bez ohledu na to, zda je jejich činnost pro tento způsob práce vhodná. Komunikace na pracovišti a z jednotlivých domovů se liší – lidé, kteří jsou zvyklí chodit ke stolu kolegy nebo odchytit ho v kuchyňce a využít příležitost k hovoru, mají při práci z domova samozřejmě problémy, doma kolegu těžko odchytíte. Proto je podle odborníků důležité vybavit pracovníky účelnými nástroji pro spolupráci, ale umožnit jim i neformální komunikaci, aby udržovali sociální vazby.

Nedělejte tajnosti se svou pracovní dobou. Při práci z domova zaměstnanci často nesdílejí plány práce

Velký přesun firem

✔ Novým způsobem pracovalo 19 % ekonomicky aktivních lidí (v Praze 35 %, v Čechách 13,5 %, na Moravě a ve Slezsku 15,1 %).

✔ Práce z domova se nejvíc týkala lidí s VŠ vzděláním, home office využívala více než polovina z nich (51,4 %). V případě středoškolského vzdělání s maturitou šlo o 17,8 %, u SŠ bez maturity 2,2 % a u lidí se základním vzděláním 1,2 %.

✔ Možnost pracovat z domova roste s velikostí firmy: v malých firmách (do 99 lidí) takto pracovalo 15,7 % zaměstnanců, ve středních firmách 21,9 % a ve velkých firmách (nad 500 lidí) 25,7 %.

(Zdroj: průzkum společnost LMC)

office?

se spolupracovníky. Někdy není stanovena jednotná pracovní doba, členové kolektivu mohou být dostupní v jiných hodinách včetně nocí a víkendů. Tak můžou vznikat konflikty v plánování, které narušují činnost kolektivu. V nynější situaci je nutné vytvořit jasné normy pro spolupráci.

Hlavní je vyzrát na technologické problémy. „Počkejte na mě, jen si dobiju počítač," tuhle hlášku slyšelo během porady v uplynulých měsících mnoho z nás. Pravda je, že práce z domova spoléhá na využití technologií. A když zařízení přestane fungovat, mohou být někteří odříznutí od komunikace se spolupracovníky. Ať se jedná o vybitou baterii, slabé WiFi, problémy s internetem, s počítačem či zpoždění během hovoru, technologické problémy mohou brzdit práci. Podle IT odborníků práce z domova klade vyšší požadavky na počítačové dovednosti zaměstnanců. A tohle při nuceném přesunu na home office bolestivě pocítilo mnoho firem. Odborníci z počítačové školy GoPass dodávají také, že zvyšování uživatelských znalostí zaměstnanců a jejich povědomí o pravidlech bezpečnosti se firmám vyplatí. Lidé pak doma neztrácejí čas řešením banálních problémů s technikou a nedopouštějí se z neznalosti hrubých chyb, jimiž mohou ohrozit celé systémy.

Stanovte si cíle. K dosažení co nejlepší spolupráce je nutné stanovit cíle, jimž musí každý rozumět a vědět, jaká je jeho úloha. Podmínkou je i stanovení termínů, což podpoří motivaci. Důležité je klást důraz na zodpovědnost jednotlivých lidí, bez toho neodevzdávají práci včas anebo vůbec. Podle odborníků by manažeři měli pravidelně sledovat činnost týmu.

Chybějí vám kolegové? Je to lidské. Osobní komunikace je nenahraditelnou součástí firemní kultury. Kontakt „tváří v tvář" nejen snižuje pocit fyzické vzdálenosti, ale vytváří méně izolované prostředí, které motivuje. Navíc vám hovory umožňují rychleji reagovat než e-maily a snižuje se četnost zmatků.

Personalisté firem se nyní shodují, že nová, „pandemická" zkušenost přinese v budoucnu hodně změn. Nouzový stav zasáhl společnost nepřipravenou, což se stalo výzvou, ale všechno zlé je pro něco dobré. O postupném zavádění home office a flexibilní pracovní době se u nás dlouho mluvilo, zatímco v severských zemích a světových metropolích se začal stávat tento trend běžným. Nové zkušenosti personalistů ovšem prokázaly, že práce z domova je nejen možná. Takže se třeba skutečně to, co ještě před pár měsíci bylo nemyslitelné, stane novou skutečností. Třeba i tou vaší.

Dřeme teď víc?

Nové pracovní podmínky měly a mají vliv na rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem zaměstnanců. Bezmála třetina (31 %) respondentů v průzkumu společnosti Kaspersky totiž uvedla, že momentálně tráví prací více času než dříve. Zároveň ale 46 % lidí uvedlo, že se zvýšilo množství času, který věnují osobním aktivitám. Tato změna může být do velké míry způsobena tím, že lidé nemusejí dojíždět do práce a celkově tolik cestovat.

Najít chvíli klidu je doma někdy nemožné.

Co na to expert?

Michal Černý, zástupce videokonferenčních řešení Lifesize v ČR

Jak se v týmu radit na dálku?

„Osobní interakci asi nejlépe suplují videokonference, které nabízejí kvalitní přenos zvuku i obrazu i možnost sdílet dokumenty a spolupracovat při editaci. Pro osvěžení vztahů je pak dobré např. zahajovat videoschůzky neformální otázkou nebo pořádat virtuální happy hours. Lidé jsou závislí na vzájemné komunikaci, proto je fatální chybou tento aspekt zanedbávat. Bez stálé pracovní doby se týmy rozvolňují a produktivita klesá. Klíčem k úspěchu je stanovení jasných cílů a lhůt, stanovení odpovědnosti a upřednostňování osobní komunikace. Pokud tým tyto dovednosti využívá, může zůstat produktivní i při vzdálené spolupráci."

Zlepšete si náladu

Jak přežít práci z domova?

Nemůžete se přemluvit k činnosti? Možná vám pomůžou odborné tipy Alexandry Tobler, kreativní ředitelky Westwing.

1 **Pracovní místo** by mělo být pohodlné, ale mělo by také poskytovat prostor pro produktivní a kreativní práci. Investujte do pohodlného křesla a praktických doplňků. Přidejte pozitivní polštář a obrázky, ozdobte zdi uměním a fotografiemi, které inspirují.

2 **Pro zlepšení nálady** pomůže i drobnost – vonná svíčka, zábavný hrnek na kávu, vaše oblíbená květina…

3 **Přestávka je základ!** Je to těžké, ale rozvrhněte si den tak, aby vám zůstal čas na přestávku a zdravý oběd.

4 **Nevynechávejte** pravidelnou ranní či večerní rutinu a začněte den péčí o sebe. Zdravě posnídejte, hezky a pohodlně se oblečte. I po dlouhém a náročném dni na home office máte právo na odpočinek.

5 **Osvětlení je klíčové!** Ať už designové stolní lampy, či běžné za pár stovek – vhodné osvětlení, při kterém si nebudete kazit oči, je základ.

6 **Uklidte si.** Není nic příjemnějšího než si vyčistit hlavu manuální činností jako úklid na stole. Úložný prostor je nejlepší takový, který není vidět. Regály, pořadače, úschovné boxy, to vše pomáhá k pořádku i v systému práce.

7 **Buďte ve spojení** s kolegy alespoň jednou denně prostřednictvím facetime/skype/phone/chat – osobní kontakt je nejlepší a pomáhá vám zůstat kreativní, pozitivní, nutí vás pracovat a cítit se jako tým.

Text: Jana Uhlířová, foto: Shutterstock (4) a archiv firmy (1)